

Spis treści

Wstęp	7
1. Wprowadzenie	8
1.1. Zarządzanie środowiskiem „wczoraj i dziś”	8
1.2. Podstawowe pojęcia i definicje	11
2. Środki zarządzania środowiskiem	20
2.1. Wprowadzenie	20
2.2. Organy i urzędy zarządzania środowiskiem	21
2.3. Informacja ekologiczna	24
2.4. Nakłady na ochronę środowiska	36
2.4.1. Wydatki gospodarstw domowych na ochronę środowiska	37
2.5. Źródła finansowania ochrony środowiska w Polsce	38
2.6. Środki techniczne	45
3. Zrównoważony rozwój	46
4. Polityki istotne dla zarządzania środowiskiem	48
5. Narzędzia i instrumenty zarządzania środowiskiem	49
6. Zarządzanie środowiskowe	52
6.1. Narzędzia zarządzania środowiskowego	52
6.2. Systemy zarządzania środowiskowego	52
6.2.1. Wprowadzenie	52
6.2.2. ISO 14001: 2015	54
6.2.3. System ekozarządzania i audytu EMAS	54
7. Ocena cyklu życia (LCA, Life Cycle Assessment)	56
7.1. Ogólna charakterystyka metody LCA	56
7.2. Metody i programy stosowane w badaniach LCA	59
7.3. Przykłady zastosowania LCA	61
8. Zarządzanie gospodarką wodną	64
8.1. Charakterystyka obiektu zarządzania	64
8.2. Organy i system zarządzania gospodarką wodną	77
8.3. Narzędzia zarządzania gospodarką wodną	81
8.3.1. Wprowadzenie	81
8.3.2. Międzynarodowe i krajowe regulacje prawne	82
8.3.3. Polityka, programy i planowanie	84
8.3.4. Narzędzia informacyjne	88

8.3.5. Zakazy, nakazy i ograniczenia	90
8.3.6. Zgody wodnoprawne	91
8.3.7. Instrumenty ekonomiczne	93
8.3.8. Instrumenty społecznego oddziaływania	94
9. Zarządzanie ochroną przyrody	95
9.1. Charakterystyka obiektu zarządzania	95
9.2. Zarządzanie ochroną przyrody - organy, instytucje i instrumenty	99
10. Zarządzanie ochroną atmosfery	104
10.1. Charakterystyka ochrony atmosfery jako obiektu i przedmiotu zarządzania	104
10.2. Narzędzia zarządzania ochroną atmosfery	109
10.2.1. Polityki, programy i plany	109
10.2.2. Regulacje prawne	111
10.2.3. Ograniczenia, zakazy i nakazy	113
10.2.4. Standardy jakości powietrza i standardy emisyjne	113
10.2.5. Pozwolenia na emisje i pozwolenia zintegrowane	117
10.2.6. Instrumenty ekonomiczne	119
10.2.7. Inne	120
11. Zarządzanie gospodarką odpadami	122
11.1. Charakterystyka obiektu zarządzania	122
11.1.1. Podział i charakterystyka odpadów	122
11.1.2. Gospodarka i gospodarowanie odpadami w ujęciu procesowym	128
11.2. Narzędzia zarządzania gospodarką odpadami	132
11.2.1. Wprowadzenie	132
11.2.2. Regulacje prawne	132
11.2.3. Plany gospodarki odpadami	134
11.2.4. Nakazy i zakazy	135
11.2.5. Zezwolenia, pozwolenia i zgody	135
11.2.6. Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)	137
11.2.7. Instrumenty ekonomiczne	137
11.2.8. Inne	141
12. Zarządzanie bezpieczeństwem ekologicznym	142
12.1. Charakterystyka obiektu zarządzania bezpieczeństwem ekologicznym	142
12.2. Zarządzanie kryzysowe	144
Pytania kontrolne	147
Bibliografia	149